

Fremri-Fjöll

Byggðaminjar í Kelduhverfi

Stefán Ólafsson

FS828-20441

Fornleifastofnun Íslands ses

Reykjavík 2025

*Horft til norðurs frá Fremri-Fjöllum heim að Fjöllum.
Ljósmynd Stefán Ólafsson*

© Fornleifastofnun Íslands ses
Bræðraborgarstíg 9
101 Reykjavík
Sími: 551-1033
Veffang: fsi@fornleif.is

Grunnupplýsingar

Rannsóknarnúmer: MÍ202006-0074/ 8.02 / S.B.

Þjóðminjasafnsnúmer: 2020-30

Númer fornleifa úr skráningarskýrslu og tilvísun í skýrsluna: NÞ-008:008a, sjá: Stefán Ólafsson (ritstj.) (2008). Fornleifaskráning í Kelduhverfi. NÞ-001 Þórunnarsel - NÞ-016 Garður. FS392-05131. Bindi I.

Reykjavík: Fornleifastofnun Íslands ses.

Stutt lýsing rannsóknar: Rannsókn á tóft til að athuga hlutverk hennar og aldur.

Tegund rannsóknar: Vísindarannsókn

Ástand fornleifa við lok rannsóknar: Grafið var niður á fornleifar til sýnatöku en að öðru leyti voru engar fornleifar fjarlægðar.

Staðsetning: Fremri-Fjöll, Fjöll, Kelduneshreppur, Norður-Þingeyjarsýsla

GPS hnit: x 592270 y 618613

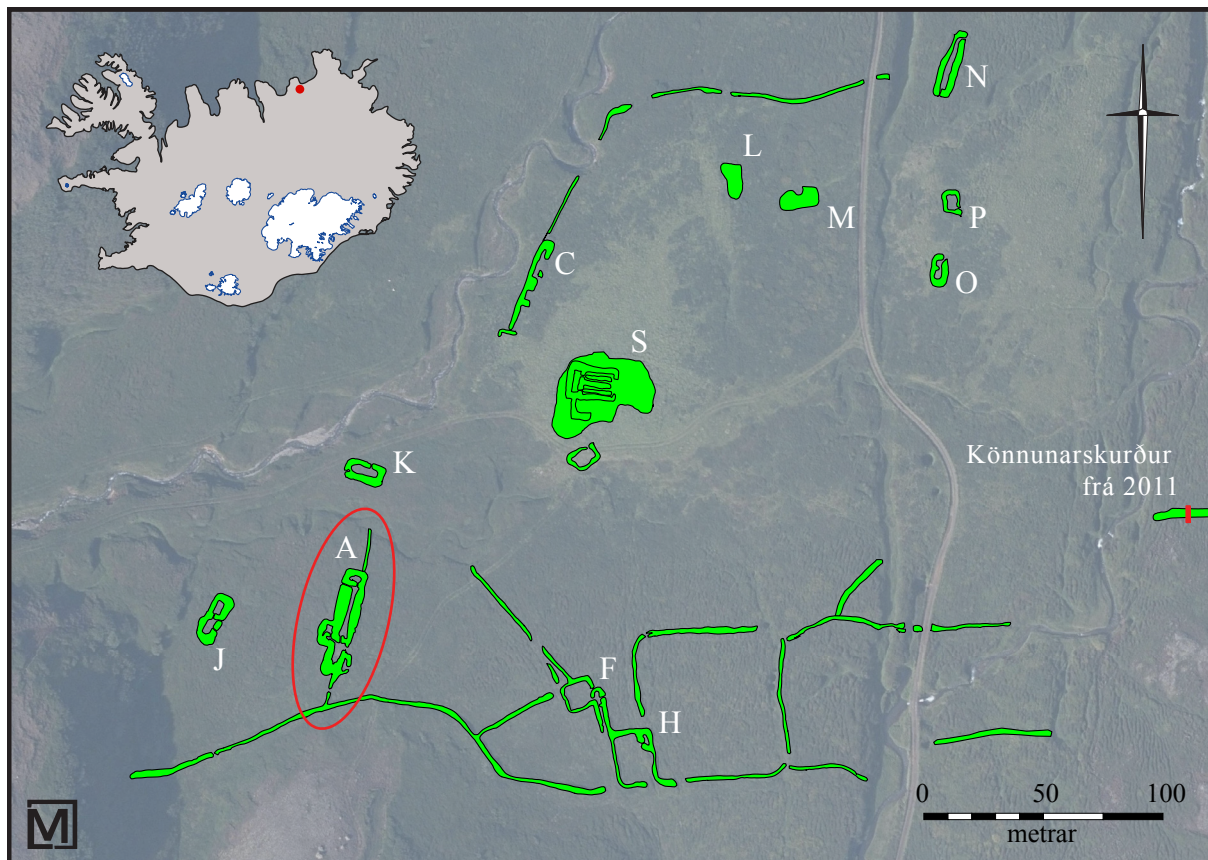
Rannsóknartími: 23.08.2020 - 26.08.2020

Leyfishafi: Stefán Ólafsson

Fjöldi starfsmanna: 1

Efnisyfirlit

Útdráttur / lykilorð	.5
Inngangur	.6
Markmið og framkvæmd	.7
Aðferðafræði.	.8
Jarðvegssýni	.9
Rannsókn á bæjartóft Fremri-Fjalla	.9
Lokaorð / niðurstöður	.11
Heimildir.	.16
Viðaukar	.17
Borkjarnar	.18
Einingaskrá	.22
Sýnaskrá	.22
Ljósmyndaskrá	.23

Mynd 1. Loftmyndin sýnir rústaþyrpingu í landi Fjalla í Kelduhverfi sem nefnist Fremri-Fjöll. Samkvæmt Jarðabók Árna og Páls herma sagnir að þar eigi bærinn Fjöll að hafa staðið áður. Hér í þessari skýrslu verður fjallað um litla rannsókn sem gerð var 2020 á skálalaga tóft sem er hér á kortinu er merkt með bókstafnum A. Hún hefur verið álitin bæjartóft þessa forna býlis. Númer minjastaða byggir á skráningarskýrslu Fornleifastofnunar Íslands ses (sjá Stefán Ólafsson (2008)). Á kortinu má ennfremur sjá staðsetningu skurðar sem grafinn var í garðlag hjá Fremri-Fjöllum 2011 (sjá Elín Ósk Hreiðarsdóttir og Stefán Ólafsson (2012)). Loftmynd: Loftmyndir ehf

Útdráttur

Í ágúst 2020 var gerður út rannsóknarleiðangur að Fremri-Fjöllum sem er rústabyrping í landi Fjalla í Kelduhverfi. Þar var að finna tíu tóftir og umfangsmikið garðakerfi. Tilgangurinn var að athuga hvort tóft, sem líklegt þótti að væri íverutóft og hefði gólfög og eldstæði til að styðja þá kenningu. Ummerki um gólf og eldstæði fundust og voru sýni tekin til aldursgreiningar. Tóftin var 46x15m að stærð og snéri suð-suðvestur og norð-norðaustur. Greina mátti um fimm hólf í tóftinni og voru tekin borkjarnasýni úr þeim öllum. Alls voru teknir 16 borkjarnar. Gólf og eldstæði fundust í syðsta rýminu og var þar jafnframt grafinn lítill könnunarskurður til að afla kolasýnis sem senda mætti í C14 greiningu. Niðurstöður kolefnisgreiningarinnar gáfu til kynna að tóftin væri frá 978-1039 með 95% líkum.

Lykilorð

Norður-Þingeyjarsýsla, Kelduhverfi, vísindarannsókn, eyðibýli, könnunarskurður, kjarnabor, kolefnisgreining C14, miðaldir.

Abstract

In August 2020, a small investigation was carried out at an abandoned farm site called Fremri-Fjöll in Kelduhverfi, North-East Iceland. The site consists of ten ruins, six enclosures and several turf boundaries. The main ruin, which is considered to be an abandoned Farm house, is 46x15m in size, faces South-Southwest and North-Northeast and has about five chambers. The aim was to investigate the function and the date of the ruin. Before the test trench was excavated, several coring samples were taken to locate floor layers and hearths. A total of 16 core samples were taken and a floor and a hearth were found in the southernmost chamber. A small test trench was excavated to obtain a coal sample that was sent for ¹⁴C analysis and the result was that the ruin was in use in between 978-1039 with 95% probability

Keywords

Norður-Þingeyjarsýsla, Kelduhverfi, scientific research, abandoned farm, test trench, core sampling, C14 dating, Middel Ages

Mynd 2. Hér er horft til suðvesturs yfir rannsóknarsvæðið á góðum degi á meðan unnið var að rannsókninni.

Inngangur

Í lok ágúst 2020 var farinn stuttur rannsóknarleiðangur í Kelduhverfi í Norður-Þingeyjarsýslu til að athuga aldur og eðli tóftar sem hefur skráningarnúmerið NP-008:038(A) í Fornleifaskráningu Kelduhverfis.¹ Hún er hluti af stærri rústaþyrpingu sem nefnist Fremri-Fjöll NP-008:038 og er í landi Fjalla (NP-008). Rústasvæðið er um 390 x 315m að stærð og snýr vestur og austur. Túnið á Fremri-Fjöllum er tæplega 7,3 hektarar sem er áþekk stærð heimatún frumbýlisjarðanna í Kelduhverfi.² Rústaþyrpingin samanstendur af tólf tóftum, sex gerðum og tveimur garðlögum og er hún um 3,5 km sunnan við bæjarstæði Fjalla. Fremri-Fjöll liggja við heiðarjaðarinn í um 100m h.y.s. og eru svo til allar minjarnar grónar lyngi og mosa. Athyglisverðustu tóftirnar eru tóftir A, N og S. Tóftir A og N eru báðar aflangar með sveigða útveggi og minna mikið á skála eins og þá sem þekkjast frá víkingaöld. Tóft S er á grösugri hæð sem er 40 x 40m að stærð. Hún er til þess að gera ung en þar stóðu beitarhús Fjalla síðast. Það verður að teljast líklegra en ekki að beitarhúsin (tóft S) hafi verið byggð á eldri mannvirkjum og að hæðin sé að einhverju leyti til komin vegna uppsafnaðra mannvistarlaga. Þá eru gerðin og garðakerfið hjá Fremri-Fjöllum einstaklega áhugavert líka. Í fornleifaskráningunni var gengið út frá því að tóft A tóft væri bæjartóft þessa eyðibýlis.³ Hún þótti mjög stór en hún mælist vara um 44x15m að stærð, ógráfin, og snýr hún norðvestur og suðaustur.

1 Stefán Ólafsson (2008) Bindi I, bls. 134.

2 Stefán Ólafsson 2010, bls. 11 og 21.

3 Stefán Ólafsson (2008) Bindi I, bls. 134.

Mynd 3. Hér er horft til norð-norðausturs eftir endilöngu hólfi B. Það er 21x3m að innanmáli. Ekki fundust kolalög í þeim borkjarnasýnum sem tekin voru í þessu rými. Þess í stað lenti kjarnaborinn ítrekað á grjóti. Fyrst tóftin virtist ekki vera íveruhús var dregin sú ályktun að líklega væri hún skepnuhús og að grjótið væri e.t.v. hellur í flór eins og fundist hafa í þeim fjósum sem rannsökuð hafa verið.

Markmið og framkvæmd

Tóftin sem var rannsökuð var álitin líkleg til að vera bæjartóft út frá stærð og gerð en hér að neðan er hluti af lýsingu tóftarinnar sem birt var í fornleifaskrá Kelduneshrepps sem getið var hér að ofan. Lýsingin hefur aðeins verið löguð og bókstöfum bætt við innan hornklofa til aðgreiningar á rýmum tóftarinnar og er tilgangurinn að auðvelda umfjöllun um þau hér.

Tóftin er mjög greinileg á ávalri hæðarbungu, 44x15m að stærð og snýr norðaustur og suðvestur og skiptist í 4-5 hólfi (sjá mynd 5). Norðaustast er hólfi [A] sem er 5x2m að innanmáli og snýr norðvestur og suðaustur. Austast á suðurhlíð þess er op sem liggur að hólfi [B] sem er 21x3m að innanmáli. Þetta stóra hólfi snýr eins og tóftin og eru tvö op á suðvesturenda þess. Annað opið er sunnarlega á norðvesturvegg og liggur að hólfi [C] sem er 3x4m að innanmáli og gæti verið viðbygging. Hitt opið er fyrir miðjum suðausturgafli að hólfi [D] sem er 9x3m að innanmáli. Hólfi D snýr líka eins og tóftin. Auk opsins sem liggur að hólfi [B] sem þegar hefur verið lýst er annað op nyrst á norðvesturvegg sem liggur að litlu hólfi [E] sem er 2x2m að innanmáli og er í sömu mögulegu viðbyggingu og áður hefur verið minnst á. Bæði hólfin [E og C] sem eru í þessari viðbyggingu eru frekar óregluleg og mætti alveg eins halda að þar hafi bara verið eitt hólfi og að frá því hafi legið tvö op að sitt hvoru rýminu [D og B].⁴ Þegar tóftin var skoðuð aftur 2020 fannst eitt rými til viðbótar sem ekki hafði verið skráð áður og er það syðst í tóftinni austan við hólfi D, gæti verið viðbygging. Hér

4 Stefán Ólafsson (2008) Bindi I, bls. 134-5.

Mynd 4. Hér má sjá borkjarnasýni nr. 11 sem tekið var nyrst í hólfi D. Á bilinu frá 52,5 til 56 má sjá kolsvart og feitt gólflag (innan rauða hringsins).

fær það bókstafinn F (sjá mynd 5).

Tóftin hefur sex hólfi og voru alls tekin 16 borkjarnasýni úr flestum hólfum í leit að gólflögum og/eða eldstæði. Í hólfi B sem er stærsta hólfi tóftarinnar voru tekin 10 borkjarnasýni. Þrjú borkjarnasýni voru tekin í hólfi D, tvö í hólfi A og eitt í hólfi C (sjá mynd 5). Þau voru skráð með textalýsingu og ljósmyndum ásamt því að vera hnitsett.⁵ Þegar búið var að staðsetja líklegt eldstæði var þar grafinn lítill skurður og sýni tekið til kolefnisgreiningar. Þá var tóftin ásamt öðrum tóftum og garðlögum sem tilheyra rútasvæðinu mæld upp með Trimble 3000 hnitsetningartæki. Samkvæmt þeim mælingum reyndist tóftin nær því að vera 46m á lengd og um 16m á breidd en utanmálið á hólfi B tæplega 11m.

Aðferðafræði

Uppgröftur og skráning mannvistarlaganna fylgdi svokallaðri einingaaðferð (e. single context recording), sem lýst er í uppgrafterandbók Fornleifastofnunar Íslands.⁶ Hún felur í sér að hugsað er um hvert mannvistarlag (t.d. jarðlag, holu, gröf, eða byggingahluta) á minjasvæði sem einstakan atburð (einingu) í uppbyggingu þess. Hver eining er skráð, teiknuð, hæðarmæld og ljósmynduð og fær hún númer í hlaupandi númerakerfi sem er einstakt innan þess rannsóknarsvæðis sem unnið er á. Þannig er t.d. eitt númerakerfi sem heldur utan um jarðlög og mannvirki sem hafa verið grafinn upp á Fremri-Fjöllum í Kelduhverfi. Á meðan á uppgrefti stendur eru einingarnar færðar jafnóðum inn í flæðirit (e. Harris Matrix), sem heldur utan um aldursröð þeirra sem og annað samhengi þeirra á milli. Gerir flæðiritið kleift að halda góðri yfirsýn yfir uppbyggingu þess minjasvæðis sem unnið er á. Oft getur verið flókið að ráða í samhengi á milli mannvistarlaganna og því eru einingar sem þykja eiga saman á einhvern hátt, eins t.d. þær sem taldar eru tilheyra sama notkunarskeiði, settar saman í hóp sem fær númer úr sömu röð og einingarnar sjálfar. Þegar kemur síðan að því að lýsa niðurstöðum uppgraftar í rituðu máli er vísað í númer eininga og hópa þar sem það á við.

5 Sjá viðauka I.

6 Lucas, Gavin (2003).

Jarðvegssýni

Jarðvegssýni eru tekin úr mannvistarlögum til ýmissa greininga þar sem þurfa þykir. Fá jarðvegssýnin einnig einstök númer í hlaupandi númerakerfi og eru þau númer tengd eininganúmerum þeirra mannvistarlaga sem sýnin koma úr. Veltur stærð sýnanna á því í hvaða tilgangi þau eru tekin, (skordýragreining, sníkjudýragreining, frjókornagreining, efnagreining, þurr- eða blautsigtun o.s.frv.). Við rannsóknina á Fremri-Fjöllum var tekið sýni úr eldstæði [012] til C14 aldursgreiningar.

Rannsókn á bæjartóft Fremri-Fjalla

Byrjað var á að rannsaka hólfi B. Í því voru tekin 9 borkjarnasýni og voru þau tekin eftir endilöngu hólfinu með 2m millibili. Að auki var tekið eitt borkjarnasýni austan til í hólfinu fyrir miðju (sjá mynd 5). Að meðaltali voru um 16 cm af uppsöfnuðum jarðvegi fyrir ofan gjóskulag frá Veiðivötnum sem talið er hafa fallið 1477. Undir gjóskulaginu, en yfir þeim jarðlögum sem höfðu óljós ummerki mannvistar, svo sem kolaagnir eða torfsnepla, var áfokslag sem var að meðaltali um 10cm að þykkt. Að meðaltali var því um 26cm niður á fornleifarnar. Í hólfi B fundust engin ummerki um eldstæði eða gólflög. Kjarnar 2, 4,

Mynd 6. Kortið hér að ofan sýnir staðsetningu könnunarskurðar sem grafinn var í hólfi D. Loftmynd: Loftmyndir ehf

8, 9 og 10 náðu niður fyrir mannvistarlögin en kjarnar 1, 3, 5, 6 og 7 lentu allir á grjóti sem var í svipaðri hæð og mannvistin í hinum kjörnunum.

Sama fyrirkomulag var haft á sýnatöku í hólfi D en þar sem hólfið var mun minna urðu borkjarnasýnin einungis þrjú (sjá mynd 5). Í hólfi D fundust hvort tveggja gólflög og eldstæði. Uppsöfnun jarðlaga ofan á gjóskulagi frá 1477 var svipuð og í hólfi B eða um 19cm en þykkt jarðlaga sem safnast höfðu upp á milli gólflags og gjóskulags frá 1477 var að meðaltali 23cm. Gólflagið [011] var um 4cm á þykkt og fannst í öllu hólfinu.

Mynd 5. Á uppdrættinum má sjá staðsetningu og númer hvers sýnis sem tekið var með kjarnabor. Lýsing borkjarnasýna er í Viðauka I. Einnig sýnir kortið þá bókstafi sem hólfum tóftarinnar var gefið til aðgreiningar í þessari umfjöllun. Loftmynd: Loftmyndir ehf

Mynd 7. Eftir að búið var að staðsetja eldstæðið var tekið sýni úr því til að senda til C14 greiningar.

Eldstæðið [012] fannst vestast í suðurenda hólfsins og var lítill skurður grafinn niður á það og verður fjallað um það síðar.

Eitt kjarnasýni var tekið í hólfi C og tvö í hólfi A. Í báðum hólfunum voru um 20cm niður á gjóskulag frá 1477 en í hólfi C voru um 15cm á milli gjóskulags og mannvistarlags með kolum í en í hólfi A voru 7cm á milli gjóskulagsins og jarðlags sem sýndi ummerki um mannvist. Ástæða þess að ekki var tekið borkjarnasýni úr hólfi E er að það var álitíð vera hluti af hólfi C og ekki vannst tími til að taka borkjarnasýni úr hólfi F. Eftir að búið var að staðsetja eldstæðið [012] í hólfi D var grafinn lítill skurður niður á það til að finna gott kolasýni til að senda til kolefnisgreiningar í von um að fá örlítið nákvæmari tímasetningu á minjarnar. Skurðurinn sem var grafinn var 2,20 x 1,20m að stærð og snéri suð-suðvestur og norð-norðaustur (sjá mynd 6). Mynd 8 sýnir planteikningu af skurðinum og mynd 10 sýnir suðvestursnið skurðarins sem teiknað var hjá eldstæði [012]. Ekki var grafið í gegnum neinar fornleifar og því er eldstæði [012] neðst í sniðinu. Það samanstendur af grjóthleðslu [009] sem afmarkar eldstæðið og fyllingu [010] sem var í eldstæðinu. Skurðurinn fyrir eldstæðinu var ekki grafinn því eins og áður sagði var einungis grafið niður í fyllingu [010] til sýnatöku og því eru skurðarmörk og dýpt eldstæðisins óþekkt. Lítil sem engin merki um mannvist sást í jarðlögum fyrir ofan eldstæðið [012] nema í [007] og [008]. Í jarðlögum [007] og [008] voru torfsneplar sem benda til þess að þau hafi safnast upp á meðan húsin voru að falla saman og eftir að þau voru yfirgefin. Tvö gjóskulög sást í sniðinu sem bæði munu vera ættuð frá Veiðivötnum, annað [003] frá 1477 en hitt [005] frá 1410.

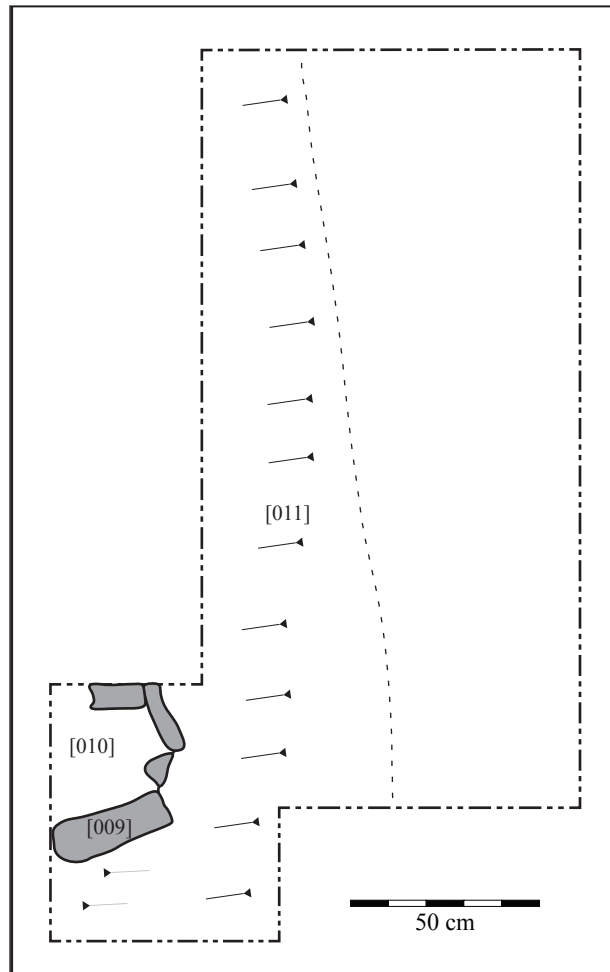
Eftir að búið var að skrá allar þær fornleifar sem komið höfðu í ljós í könnunarskurðinum var fyllt aftur upp í skurðinn (sjá mynd 11).

Lokaorð og umfjöllun

Fornbýlið Fremri-Fjöll NP-008:038 er um 3,4 km sunnan við bæjarstæði Fjalla NP-008:001 og er í 100-120m hæð yfir sjávarmáli. Rústaþyrpingin er um 390x315m að stærð og snýr austur og vestur. Hún samanstendur hið minnsta af tólf tóftum og áhugaverðu garðakerfi. Sumarið 2020 var gerð lítil rannsókn á tóft NP-008:038A sem er 44x15m að stærð og snýr norð-norðaustur og suð-suðvestur. Hún skiptist í sex hólfi og var hverju hólfi gefinn bókstafur frá A-F í lýsingu svæðis. Borkjarnasýni voru tekin úr öllum hólfum tóftarinnar nema hólfi E og F (sjá mynd 5).

Í hólfi D fannst hvort tveggja eldstæði [010] og feitt og kolaríkt gólflag [011]. Það má því fastlega gera ráð fyrir því að hólfi D hafi verið íveruhús. Borkjarnarannsóknin sýndi að gólflag [011] er um 4 cm á þykkt en ekki var hægt með góðu móti að greina neina lagskiptingu í því. Til samanburðar má nefna að gólflög í skálanum á Sveigakoti (structure 4) voru að meðaltali um 6 cm á þykkt⁷, í Grelutóftum um 4 cm á þykkt⁸ og í Herjólfssdal V um 2-4 cm á þykkt.⁹ Hvorki var grafið í gegnum veggj né gólf og því er umfang þessara minja óþekkt en kolasýni var tekið úr eldstæði [010] og leiddu niðurstöður á greiningu þess í ljós að minjarnar höfðu verið í notkun á tímabilinu 978-1039 með 95% líkum.¹⁰

Áður en rannsóknin hófst hafði verið gert ráð fyrir því að hólfi B væri aðal íveruhúsið. Það er að lágmarki 21 x 3m að innanmáli ógrafið. Einu rökin á bak við þetta álit voru þau að það er stærsta hólfi tóftarinnar. Hólfi D, þar sem merki um íveru fannst er um 9 x 3,5m að innanmáli ógrafið og sver sig því í ætt við minnstu skála sem hafa verið rannsakaðir sem eru til að mynda Reyðarfelli sem var 9 x 3,8m að innanmáli,¹¹ Forna-Lá sem var 6 x 2,75m að innanmáli,¹² Gröf í Öræfum sem var 9,35 x 4,75m að innanmáli¹³ og Þórarinsstaðir á

Mynd 8. Uppdráttur af könnunarskurðinum og þeim fornleifum sem grafið var niður á. Eins og áður hefur komið fram var ekki grafið í neinar fornleifar heldur aðeins niður að þeim.

7 Orri Vésteinsson (ritst.) (2004), bls. 9.

8 Guðmundur Ólafsson (1980), bls. 34.

9 Margrét Hermanns-Auðardóttir (1989), bls. 13.

10 Sjá Viðauka II.

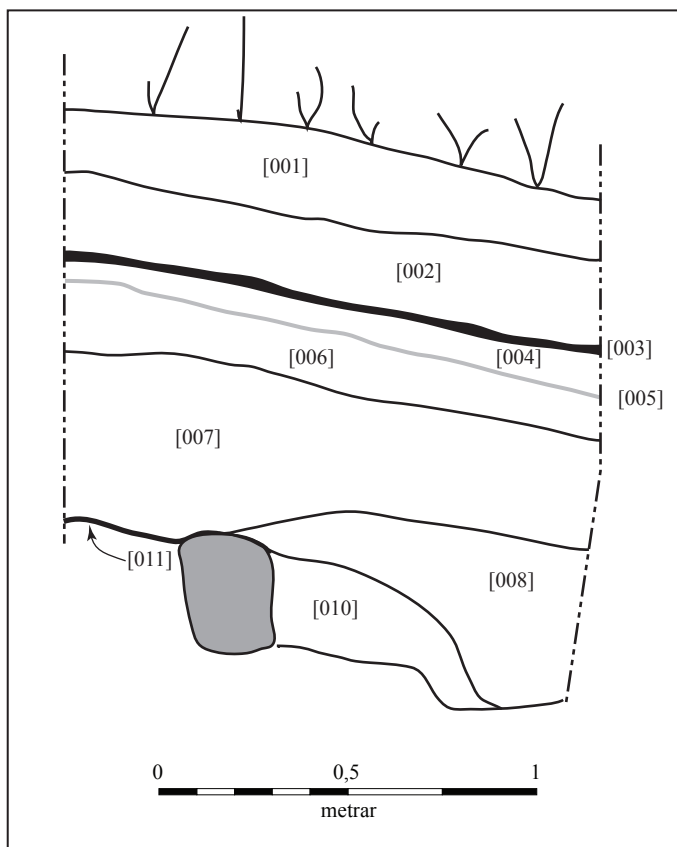
11 Þorkell Grímsson (1976), bls. 570.

12 Kristján Eldjárn (1951), bls. 105.

13 Gísli Gestsson (1959), bls. 15.

Hrunamannaafreйти sem var 8,75 x 3,5-4m að innanmáli.¹⁴ Það að merki um íveru, s.s. greinileg gólfölg fundust ekki í hólfi B kom því nokkuð á óvart. Gólfölg fundust ekki heldur í öðrum hólfum tóftarinnar. Það var því ekkert hægt að áætla um hlutverk þeirra út frá þeim borkjarnasýnunum sem tekin voru. Ólíkt því sem átti sér stað í öðrum hólfum tóftarinnar lenti kjarnaborinn ítrekað á grjóti í hólfi B og því virtist vera meira af gróti í því hólfi en öðrum. Þar sem borkjarnarnir voru aðallega teknir eftir miðju rýmisins var unnið með þá kenningu að mögulega gæti það verið vitisburður um að hólfið hefði verið nýtt sem fjós og borinn væri að stoppa á grjóthellum í flór. Það sem mælir helst gegn því er að lítill sem enginn halli virðist vera á gólfi rýmisins. Það eitt og sér er þó ekki nóg til skera úr um hvort það geti verið fjós eða ekki, því af þeim 9 fjósum sem hafa verið rannsökuð með uppgrefti eru aðeins fimm með gólfi sem hallar.¹⁵ Munurinn á milli fjósa sem hafa hallandi gólf og þeirra sem hafa það ekki er því ekki svo ýkja mikill. Svo þarf að halda því til haga að hólfið er enn ógrafið að margt sem gæti komið í ljós. Rýmið er stórt en vel er mögulegt að því hafi verið skipt upp þótt ekki sjáist greinileg ummerki um það á yfirborði. Í uppgreftinum á Hvítárholti sást til dæmis engin greinileg skipting milli fjóss og hlöðu í húsi VI.¹⁶ Rétt er að ítreka að vel er hugsanlegt að grjótið hafi gegnt öðru hlutverki, verið hluti af burðarvirki hússins eða innviðum þess eða sé einfaldlega hrun.

Þar sem rannsóknin var takmörkuð við lítinn skurð og nokkra borkjarna verður ekki hægt að fullyrða neitt um hvort búsetan hafi verið árstíðabundin eða stöðug. Sé gengið út frá

Mynd 9. Norðvestursnið könnunarskurðar hjá eldstæði í hólfi D. Neðst í skurðinum var yrjött, svart, svargrátt og hvítt gólfslag [011], með brenndum beinum, kolum og viðarösku. Það var feitt og þétt - gengið. Það var ekki grafið og því sést þykkt þess ekki á sniðteikningunni en samkvæmt niðurstöðum frá borsýnatökunni var það um 4cm á þykkt. Í gólfinu var grjóthlaðið eldstæði [009] og þétt svart kolalag innan þess [010] með viðarösku og brenndum beinum. Fyrir ofan gólf [011] og eldstæði [009 og 010] var torfhrun [008] sem var rauðbrúnt og dökkbrúnt og frekar laust í sér. Annað torfhrunslag [007] var þar fyrir ofan sem var svipað útlits en þéttara. Ofan á jarðlagi [007] var rauðbrúnt vindblásið jarðlag [006] og yfir því var Heklugjóska frá 1410 [005]. Þar fyrir ofan kom svo annað vindblásið rauðbrúnt jarðlag [004] og svo gjóska frá Veiðivötnum 1477 [003]. Efst var svo vindblásið rauðbrúnt jarðlag [002] og svo yfirborðs jarðlag með grasrót efst [001].

14 Kristján Eldjárn (1949), bls. 18.

15 Berson, Bruno (2002), bls. 54-56.

16 Þór Magnússon (1973), bls. 33-37.

Mynd 10. Snið skurðarins eins og það leit út fyrir ofan eldstæðið sem fannst í könnunarskurðinum. Horft til norðvesturs.

Því að aðalbúsetan hafi verið í tóft NÞ-008:038A verður að telja líklegt að búsetan hafi varað fremur stutt út frá þeim mannvistarlögum sem í ljós komu. Það er samt í mótsögn við það sem sést á yfirborði því þar sjást margar tóftir og garðlagakerfi sem er um margt mjög áhugavert mannvirki (sjá mynd 1). Meðfram allri suðurhlið túnsins eru gerði sem eru mjög misjöfn að stærð og gerð. Eitt þeirra er t.d. langt og mjótt og virðist líklegast að það hafi verið notað sem einhvers konar rekstrarkró eða tröð sem skepnur voru þá reknar eða teymdar eftir. Ljóst er að töluverð fjárfesting eða vinna hefur verið lögð í byggingu garðanna og gerðanna og bendir umfang þeirra og tóftanna á svæðinu til að búseta hafi varað um nokkurt skeið og verið sæmilega umsvifamikil. Stærð túnsins er einnig mikilvæg vísbinding en það er 6,6 ha stórt sem er svipuð stærð og heimatún Fjalla sem er 5,4 hektarar samkvæmt túnakorti frá 1917.¹⁷ Í lítilli rannsókn sem gerð var á stærð heimatúna í Kelduhverfi var sú kenning sett fram að fylgni væri á milli aldurs jarða og stærð heimatúna. Þar var talið að elstu heimatúnin hefðu verið stærri en á þeim jörðum sem stofnað var til síðar. Var þar dregin sú ályktun að byggðin á Fremri-Fjöllum hefði verið samtíða byggðinni á Fjöllum og öðrum landnámsjörðum í Kelduhverfi og styður sú rannsókn sem hér er til umfjöllunar þá niðurstöðu.¹⁸ Meðan unnið var að rannsókninni fundust þrjú garðlög sem sáust á loftmynd sem ekki höfðu verið skráð á vettvangi en á milli þeirra hafði verið skráður garður 2008¹⁹ sem síðar var rannsakaður með prufuskurði 2011. Það garðlag var rannsakað með prufuskurði 2011.²⁰ Í þeirri rannsókn

17 Túnakort Fjalla 1917.

18 Stefán Ólafsson, Kelduhverfið fagurt og frítt (2010), bls. 21.

19 Stefán Ólafsson (2008) Bindi I, bls. 140.

20 Elín Ósk Hreiðarsdóttir og Stefán Ólafsson (2012), bls. 21.

Mynd 11. Eftir að búið var að skrá allar rannsóknarniðurstöður var könnunarskurðurinn fylltur og tyrfdur.

kom í ljós að það hafði verið hlaðið fljótlega eftir að landnámssyrpan féll eða einhvern tíma á 10. öld.²¹ Það hefur því verið byggt um svipað leyti og tóftin sem hér hefur verið fjallað um. Svæðið sem ystu garðlögin afmarka er um 77,7 hektarar að stærð. Það afmarkast af garðlögum til norðurs og suðurs en af sprungum til austurs og vesturs (sjá mynd 12). Ef gert er ráð fyrir því að öll þessi garðlög hafi tilheyrt búskapnum á Fremri-Fjöllum hefur jörðin alls verið um 84,3 hektarar að stærð.

Eins og áður hefur komið fram eru Fremri-Fjöll í landi Fjalla. Jarðarinnar er ekki getið í Landnámu en ýmislegt bendir þó til að hún sé mjög forn. Til þess bendir t.d. heiti jarðarinnar²² og sú staðreynd að þar var bænhus á fyrri öldum.²³ Í Jarðabók Árna og Páls frá 1712 kemur fram að jörðin hafi áður verið talsvert stærri þar sem Bangastaðir og Auðbjargarstaðir hafi áður tilheyrt henni.²⁴ Þó að Fjöll og fornbylið Fremri-Fjöll hafi bæði byggst sennumma er mun líkleggra að Fjöll hafi byggst á undan, þar sem það er á láglendinu og jarðgæði meiri þar.²⁵ Þá má gera ráð fyrir því að umrædd garðlög afmarki frekar land Fremri-Fjalla frá heimalandi Fjalla en ekki öfugt. Fremri-Fjöll hafa því hugsanlega verið með elstu jörðunum sem skipt var út frá heimajörðinni Fjöllum en það er erfitt að finna ástæður þess af hverju búsetan hafi varaði svo stutt sem rannsóknin á tóft NÞ-008:038A bendir til og af hverju bæjarstaðið byggðist ekki upp aftur. Ekki er hægt að útiloka að búsetan, það er að segja bærinn, hafi verið færður til innan jarðarinnar. Það er til að mynda möguleiki að bærinn hafi verið fluttur af þeim stað sem rannsakaður var 2020 og byggður upp þar sem tóftir S eða

21 Elín Ósk Hreiðarsdóttir og Stefán Ólafsson (2012), bls. 21.

22 Ólafur Lárússon (1929), bls 353-369.

23 Því til staðfestingar þá fundust mannabein við framkvæmdir á bæjarhólnum sjá: Stefán Ólafsson (2008) Bindi I, bls. 120.

24 Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns (1943), 274-278.

25 Orri Vésteinsson (2001), bls. 26.

N eru. Tóft S eru beitarhús (sjá mynd 1) og virðast þau vera á uppsafnaðri hæð eins minnst var á í inngangi. Það er ekki útilokað að þessi uppsöfnun sé tilkomin vegna eldri húsa sem beitarhúsin voru byggð ofan á. Þá er tóft N sem er alveg nyrst á svæðinu einnig áhugaverð (sjá mynd 1). Hún er skálalaga og hugsanlega hefur bærinn einnig getað staðið þar en hún er eiginlega komin út fyrir túnið og kannski líklegri til að hafa verið hjáleiga Fremri-Fjalla. Þó að Fremri-Fjöll séu vissulega nær heiðinni en Fjöll þá er býlið einungis í rúmlega 100 m hæð y.s.m. Kenning Sigurðar Þórarinssonar um þverrandi landgæði á heiðarmörkum vegna búsetu á tæplega við hér²⁶ því jafnvel þótt bærinn sé á heiðarlandi eru landgæði þar ágæt og hæð yfir sjávarmáli ekki mikil.

Kannski er líklegt að jarðhræringar sem oft hafa valdið búsifjum í gegnum aldirnar í Kelduhverfi gegnt þarna hlutverki. Vísbendingu um þetta má m.a. finna með því að skoða áberandi sprungu í túninu á Fremri-Fjöllum sem virðist klúfa tvö af þeim garðlögum sem þar liggja og þannig vera yngri en búseta á jörðinni. Ennfremur benda þurrir ár- og lækjarfarvegir hjá Fremri-Fjöllum líka til mögulegra jarðhræringa. Hugsanlega hefur áin sem í dag rennur hjá Fremri-Fjöllum þornað og breytt um farveg. Ekki verður annað séð af stærð túna, umfangi og fjölda minja á Fremri-Fjöllum að þar hafi verið sæmilega umfangsmikið býli þar sem búið var árið um kring a.m.k. á 10-11. öld. Ekki er enn ljóst hvers vegna byggðin lagðist af eða hvort bæjarstæðið hafi verið fært til á svæðinu áður en það var endanlega yfirgefið en til að svara slíkum spurningum og fleiri þeim sem vaknað hafa við rannsóknina er þörf á umfangsmeiri rannsókn um á næstu árum.

Mynd 12. Við vinnslu þessarar rannsóknar fundust fleiri garðlög í nágrenni Fremri-Fjalla sem höfðu ekki verið skráð þegar upphafleg skráning var gerð. Hér á myndinni fyrir ofan eru þau sýnd með rauðum lit. Á myndinni sést líka hvar skurður var grafinn 2011 í garðlag sem hafði verið skráð í upphaflegu skráningunni.

26 Sigurður Þórarinsson (1977), bls. 36.

Heimildir

Berson, Bruno (2002). „A Contribution to the study of the Midieval Icelandic Farm: The Byres.“ *Archaeologia Islandica*. Rit Fornleifastofnunar Íslands. 2 tölublað. Reykjavík: Fornleifastofnun Íslands ses, bls. 34-60.

Elín Ósk Hreiðarsdóttir og Stefán Ólafsson (2012). *Forn garðlög í Kelduneshreppi*. FS481-11131. Reykjavík: Fornleifastofnun Íslands ses.

Gísli Gestsson (1959). „Gröf í Örafum.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags 1959*. Kristján Eldjárn (ritst.). Reykjavík: Ísafoldarprentsmiðja, bls. 5-87.

Guðmundur Ólafsson (1980). „Grelutóttir. Landnámsbær á Eyri við Arnarfjörð.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags 1979*. Kristján Eldjárn (ritst.). Reykjavík: Ísafoldarprentsmiðja, bls. 25-73.

Jarðabók Árna Magnússonar og Páls Vídalíns (1943). Bindi XI. Kaupmannahöfn: Hið Íslenska fræðafélag.

Kristján Eldjárn (1949). „Eyðibýggð á Hrunamannafrétti.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags 1943-4*. Kristján Eldjárn (ritst.). Reykjavík: Ísafoldarprentsmiðja, bls. 1-43.

Kristján Eldjárn (1951). „Tvennar bæjarrústir frá seinni öldum. Viðauki eftir Sigurð Þórarinsson.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags 1949-50*. Kristján Eldjárn? (ritst.). Reykjavík: Ísafoldarprentsmiðja, bls. 25-73.

Lucas, Gavin (2003). *Archaeological field manual*. Reykjavík: Fornleifastofnun Íslands ses.

Margrét Hermanns-Auðardóttir (1989). *Íslands tidiga bosättning. Studier med utgangspunkt i merovingertida-vikingatida gårdslämnningar i Herjólfssdalur, Vestmannaeyjar, Island*. Umeå : Umeå Universitet Arkeologiska institutionen.

Orri Vésteinsson (2001). „Patterns of Settlement in Iceland: A Study in Prehistory.“ *Saga-Book*. 1998-2001, Vol. 25. London: Viking Society for Northern Research, bls. 1-29.

Orri Vésteinsson (ritst.) (2004). *Archaeological investigations at Sveigakot 2003*. FS242-00214. Reykjavík: Fornleifastofnun Íslands ses.

Ólafur Lárusson (1929). „Úr byggðasögu Íslands.“ *Vaka. Tímarit handa íslendingum*. 3. árgangur, 3. tölublað. Reykjavík: Ágúst Bjarnason, Árni Pálsson, Ásgeir Ásgeirsson, Guðm. Finnbogason, Jón Sigurðsson, Kristján Albertson, Ólafur Lárusson, Páll ísólffson og Sigurður Nordal, bls. 319-369.

Sigurður Þórarinsson (1977). „Gjóskulög og gamlar rústir. Brot úr íslenskri byggðasögu.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags 1976*. Kristján Eldjárn (ritst.). Reykjavík: Ísafoldarprentsmiðja, bls. 5-38.

Stefán Ólafsson (2010). *Kelduhverfið fagurt og frítt. Rannsókn á túnastærð eyðibýla í Kelduhverfi*. Óbirt námsverkefni í fornleifafræði.

Stefán Ólafsson (ritst.) (2008). *Fornleifaskráning í Kelduneshreppi. NP-001 Þórunnarsel - NP-016 Garður*. Bindi I. FS392-05131. Reykjavík, Fornleifastofnun Íslands ses.

Túnakort Fjalla 1917. Reykjavík, Þjóðskjalasafn Íslands.

Þorkell Grímsson (1976). „Miðaldabyggð á Reyðarfelli.“ *Minjar og menntir. Afmælisrit helgað Kristjáni Eldjárn 6. desember 1976*. Reykjavík: Bókaútgáfa Menningarsjóðs, bls 565-576.

Þór Magnússon (1973). „Sögualdarbyggð í Hvítárholti.“ *Árbók Hins íslenska fornleifafélags 1972*. Kristján Eldjárn (ritst.). Reykjavík: Ísafoldarprentsmiðja, bls. 5-80.

Viðaukar

Viðauki I: Borkjarnar

Borkjanri 1

Mynd 1683

Heildarlengd 26cm

1-19cm: Yfirborð, grasrót og uppsafnaður jarðvegur
19-19,5cm: Svargrótt gjóskulag frá Veidivötnum 1410 og 1477
19,5-24cm: Vindborinn jarðvegur
24-26cm: Brúnn jarðvegur með kolaögnum
26-: Steinn

Borkjanri 2

Myndir 1684-1685

Hleidarlengd 64cm

1-20cm: Yfirborð, grasrót og uppsafnaður jarðvegur
20-21cm: Svargrótt gjóskulag frá Veidivötnum 1410 og 1477
21-38cm: Vindborinn brúnn jarðvegur
38-40cm: Ljósbrúnn og gulur jarðvegur, torfhrun?
40-54cm: Torf
54-56cm: Fíngerð mól, sandur
56-64cm: Brúnn vindborinn jarðvegur
64cm -: Steinn

Borkjanri 3

Mynd 1686

Heildarlengd 32cm

1-20cm: Yfirborð, grasrót og uppsafnaður jarðvegur
20cm: Vottur af svartgrárrí gjósku 1410 og/eða 1477
20-24cm: Brútt vindborðið jarðefni
24-32cm: Torf
32cm -: Steinn

Borkjanri 4

Mynd 1687-1689

Heildarlengd 42cm

1-16cm: Yfirborð, grasrót og uppsafnaður jarðvegur
16-18cm: Svargrótt gjóskulag frá Veidivötnum 1410 og 1477
18-21cm: Brútt vindborðið jarðefni
21cm: Gjóska, Hekla 1300
21-30cm: Vindborðið jarðefni
30-53cm: Torf
53-65cm: Dökkbrútt óhreyfður jarðvegur með fíngerðri mól neðst.
65 -: Steinn

Borkjanri 5

Mynd 1690

Heildarlengd 35cm

0-7cm: Yfirborð, grasrót
7-19cm: Brúnn, vindborinn jarðvegur
19-21cm: Svargrótt gjóskulag frá Veidivötnum 1410 og 1477
21-31cm: Vindborðið jarðlag
30-35cm: Torf
35cm -: Steinn

Borkjanri 6

Mynd 1691

Heildarlengd 41cm

0-7cm: Yfirborð, grasrót
7-16cm: Brúnn, vindborinn jarðvegur
16-18,5cm: Svargrótt gjóskulag frá Veidivötnum 1410 og 1477
18,5-36cm: Vindblásinn jarðvegur með kolaögnum
36-41cm: Torf
41cm -: Steinn

Borkjanri 7

Mynd 1692

Heildarlengd 36cm

0-7cm: Yfirborð, grasrót
7-17,5 Brúnn, vindborinn jarðvegur
17,5-18,5cm: Svargrótt gjóskulag frá Veidivötnum 1477
18,5-30cm: Vindborðið jarðefni
30-36cm: Torf
36cm -: Steinn

Borkjanri 8

Mynd 1693-1694

Hleidarlengd 67

0-7cm: Yfirborð, grasrót
7-14cm: Brúnn, vindborinn jarðvegur
14-15cm: Svargrótt gjóskulag frá Veidivötnum 1477
15-34cm: Vindblásinn jarðvegur með kolaögnum
34-40cm: Torf
40cm -: Gjóska, Hekla 1300
40-49cm: Vindblásið jarðlag með torfsneplum
49-56cm: Brútt vindborðið jarðlag með grófum sandi
56-65cm: Torf
65-67cm: Brúnn óhreyfður jarðvegur með fíngerðari mól.
67cm -: Steinn

Borkjanri 9

Mynd 1695-1696

Heildarlengd 65cm

0-9cm: Yfirborð, grasrót
9-20cm: Brúnn, vindborinn jarðvegur
20cm: Vottur af svargráu gjóskulagi frá Veidivötnum 1410 og 1477
20-28cm: Vindblásinn jarðvegur
28-36cm: Vindborinn jarðvegur með votti af torfsneplum
36-42cm: Torfhrun
42-56,5cm: Torf
56,5-65cm Brúnn óhreyfður jarðvegur

Borkjanri 10

Mynd 1697-1699

Heildarlengd 82cm

0-7cm: Yfirborð, grasrót
7-14,5cm: Brúnn, vindborinn jarðvegur
14,5-15,5cm: Svargrátt gjóskulag frá Veidivötnum 1410 og 1477
15,5-30cm: Vindborinn jarðvegur með votti af torfsneplum

30-47cm: Torf
47-60cm: Brúnn óhreyfður jarðvegur
60-82cm: Sendinn jarðvegur með fingerðari mól neðst

Borkjarni 11

Mynd 1700-1703
Heildarlengd 107cm

0-7cm: Yfirborð, grasrót
7-21cm: Brúnn, vindborinn jarðvegur
21-22,5cm: Svargrátt gjóskulag frá Veiðivötnum 1410 og 1477
22,5-52cm: Brúnn óhreyfður jarðvegur
52-56,5cm: Kolaríkt og feitt mannvistarlag - gólf?
56,5-63,5cm: Ljósbrúnn jarðvegur
63,5-66cm: Forsöguleg gjóska Hekla-3
66-74,5cm: Óhreyfður jarðvegur
74,5-76cm: Grásvalt jarðlag, hugsanlega forsöguleg gjóska
76-103,5cm: Dökkbrúnn óhreyfður jarðvegur
103,5-107cm: Forsöguleg gjóska Hekla-4, frostverkun

Borkjarni 12

Mynd 1704-1706
Heildarlengd 85cm

0-8cm: Yfirborð, grasrót
8-23,5cm: Brúnn, vindborinn jarðvegur
23,5-24cm: Skuggi af svargráu gjóskulagi frá Veiðivötnum 1477
24-35cm: Kolaríkt og feitt mannvistarlag með brenndum beinum- gólf?
39-58cm: Brúnn jarðvegur, sennilega óhreyfður
58-62,5cm-: Forsöguleg gjóska, Hekla-3
62,5-85cm: Óhreyfður ljósbrúnn jarðvegur

Borkjarni 13

Mynd 1707-1708
Heildarlengd 82cm

0-8cm: Yfirborð, grasrót
8-15cm: Brúnn, vindborinn jarðvegur
15-16cm: Svargrátt gjóskulag frá Veiðivötnum 1477
16-30cm: Óhreyfður jarðvegur
30-31cm: Dökkleit gjóska hugsanlega frá Veiðivötnum 1410
31-38cm: Óhreyfður jarðvegur
38-42cm: Torf
42-58cm: Óhreyfður jarðvegur
58-59,5cm: Kolablendaður jarðvegur
59,5-72,5cm: Kolablendaður jarðvegur með votti af móðsku
72,5-76cm: Óhreyfður jarðvegur með H-3 flekkjum
76-82cm: Ljósbrúnn óhreyfður jarðvegur

Borkjarni 14

Mynd 1709-1710
Heildarlengd 41cm

0-7cm: Yfirborð, grasrót
7-21,5cm: Brúnn, vindborinn jarðvegur
21,5-23cm: Svargrátt gjóskulag frá Veiðivötnum 1477
23-34cm: Dökkbrúnn óhreyfður jarðvegur
34-38cm: Hreyft jarðlag með forsögulegri gjósku H-3
38-39cm: Svart kolalag

39-40cm: Hreyft jarðlag með forsögulegri gjósku H3
40-41cm: Mól

Borkjarni 15

Mynd 1711
Heildarlengd 42cm

0-11cm: Yfirborð, grasrót
11-18cm: Dökkbrúnn, vindborinn jarðvegur
18-19cm: Svargrátt gjóskulag frá Veiðivötnum 1477
19-26cm: Dökkbrúnn óhreyfður jarðvegur
26-33,5cm: Hreyft jarðlag
33,5-35,5cm: Forsögulegri gjósku H-3
35,5-42cm: Ljósbrúnn jarðvegur
42cm: Grjót

Borkjarni 16

Mynd 1712
Heildarlengd 30cm

0-6cm: Yfirborð, grasrót
6-9cm: Dökkbrúnn, vindborinn jarðvegur
9-18cm: Svarbrúnt óhreyft jarðlag
18-25cm: Dökkbrúnn óhreyfður jarðvegur
25-30cm: Ljósbrúnn jarðvegur
30cm: Grjót

Viðauki II
C-14 aldursgreining

RADIOCARBON DATING CERTIFICATE

20 September 2022

Laboratory Code SUERC-105934 (GU61503)

Submitter Stefán Ólafsson
The Institute of Archaeology, Iceland
Bræðraborgarstígur 9
101 Reykjavík
Iceland

Site Reference FJÖ20
Context Reference 010
Sample Reference 2020-30-2

Material Charcoal

$\delta^{13}\text{C}$ relative to VPDB -29.1 ‰

Radiocarbon Age BP 1031 ± 24

N.B. The above ^{14}C age is quoted in conventional years BP (before 1950 AD) and requires calibration to the calendar timescale. The error, expressed at the one sigma level of confidence, includes components from the counting statistics on the sample, modern reference standard and blank and the random machine error.

Samples with a SUERC coding are measured at the Scottish Universities Environmental Research Centre AMS Laboratory and should be quoted as such in any reports within the scientific literature. The laboratory GU coding should also be given in parentheses after the SUERC code.

Detailed descriptions of the methods employed by the SUERC Radiocarbon Laboratory can be found in Dunbar et al. (2016) *Radiocarbon* 58(1) pp.9-23.

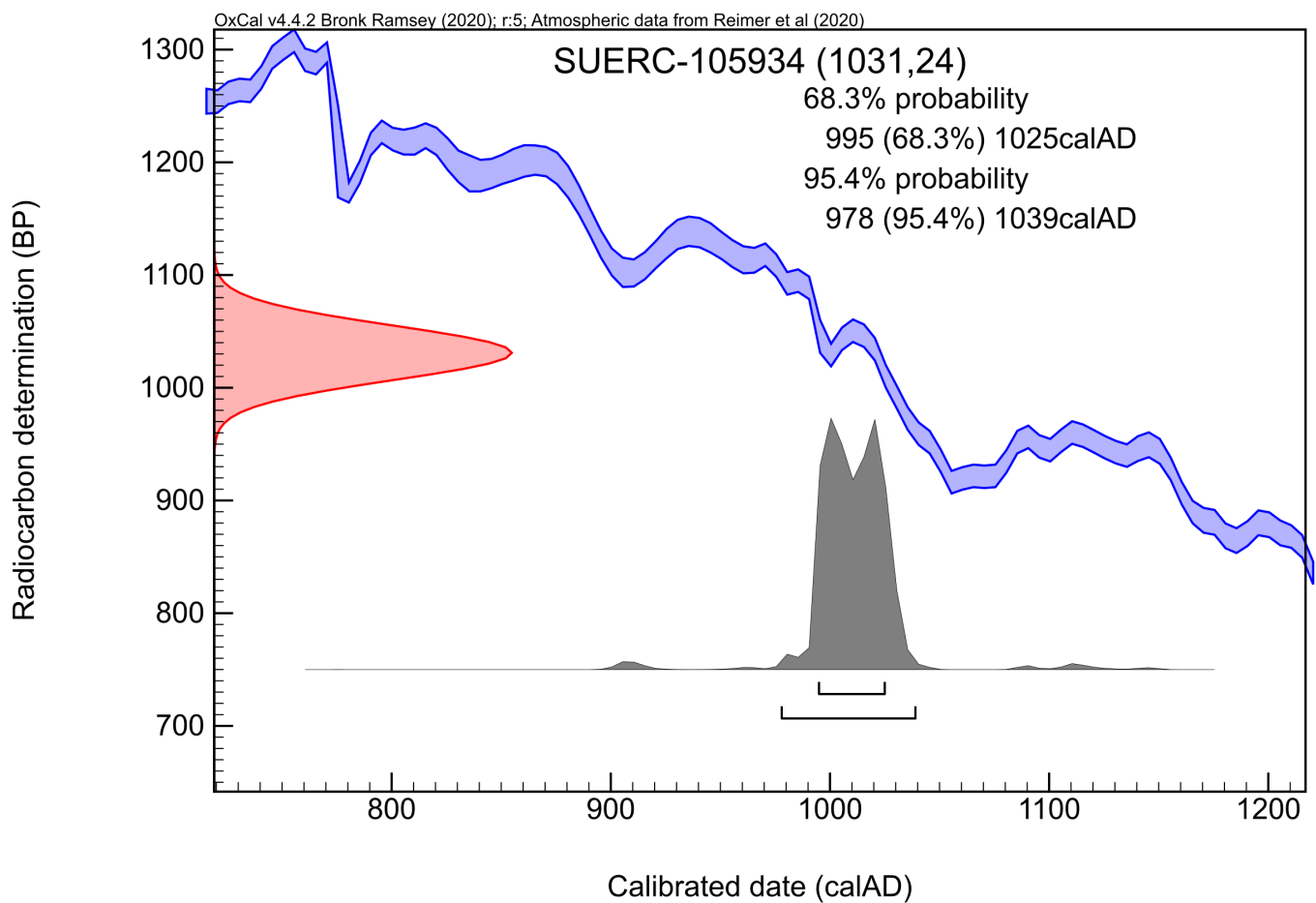
For any queries relating to this certificate, the laboratory can be contacted at suerc-c14lab@glasgow.ac.uk.

Conventional age and calibration age ranges calculated by :

E. Dunbar

Checked and signed off by :

P. Naysmith

The radiocarbon age given overleaf is calibrated to the calendar timescale using the Oxford Radiocarbon Accelerator Unit calibration program OxCal 4.*

The above date ranges have been calibrated using the IntCal20 atmospheric calibration curve†

Please contact the laboratory if you wish to discuss this further.

* Bronk Ramsey (2009) *Radiocarbon* 51(1) pp.337-60

† Reimer et al. (2020) *Radiocarbon* 62(4) pp.725-57

Viðauki III: Einingaskrá

Eining	Rannsóknar-númer	Lýsing	Dagsetning	Nafn
001	2020-30	yfirborð, grasrót.	25.8.2020	SÓ
002	2020-30	Vindblásið rauðbrúnt jarðlag.	25.8.2020	SÓ
003	2020-30	Gjóskulag frá Veiðivötnum 1477.	25.8.2020	SÓ
004	2020-30	Vinblásið rauðbrúnt jarðlag.	25.8.2020	SÓ
005	2020-30	Heklugjóska frá 1410.	25.8.2020	SÓ
006	2020-30	Rauðbrúnt vindblásið jarðlag.	25.8.2020	SÓ
007	2020-30	Rauðbrúnt og dökkbrúnt torfhrun, þétt.	25.8.2020	SÓ
008	2020-30	Rauðbrúnt og dökkbrúnt torfhrun sem var frekar laust í sér.	25.8.2020	SÓ
009	2020-30	Grjóthlaðið eldstæði.	25.8.2020	SÓ
010	2020-30	Fylling í eldstæði - kol, aska, brennd bein. Ljósbrún-grátt, svart með hvítum ögnum.	25.8.2020	SÓ
011	2020-30	Gólflag, yrjótt, svart, svargrátt og hvítt, með brenndum beinum, kolum og viðarösku. Það var feitt og þétt - gengið.	25.8.2020	SÓ

Viðauki IV: Sýnaskrá

Site code	Sample ID	Context	Material	Site	Date	Weight
FJÖ20	2020-30-2	010	Charcoal	Fremri-Fjöll, north-east, Iceland	25.08.2020	14

Viðauki V: Myndaskrá

Tegund	Leysisnúmer	Rannsóknar-númer	Heiti myndar	Gerð	Rannsóknarstaður	Sveitarfélag	Sýsla	Dagsetning	Svaði	Skurður / töft	Myndefni	Átt	Nafn
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01676	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	-	NP-008:038A	Undibúningur fyrir borkjamarannsókn	S	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01677	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	-	NP-008:038A	Undibúningur fyrir borkjamarannsókn	N	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01678	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	-	NP-008:038A	Undibúningur fyrir borkjamarannsókn	N	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01679	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	-	NP-008:038A	Undibúningur fyrir borkjamarannsókn	N	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01680	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	-	NP-008:038A	Undibúningur fyrir borkjamarannsókn	N	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01681	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	-	NP-008:038A	Undibúningur fyrir borkjamarannsókn	S	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01682	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	-	NP-008:038A	Undibúningur fyrir borkjamarannsókn	S	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01683	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01684	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 2, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01685	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 2, kjarni 2	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01686	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 3, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01687	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 4, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01688	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 4, kjarni 2	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01689	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 4, kjarni 2	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01690	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 5, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01691	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 6, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01692	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 7, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01693	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 8, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01694	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 8, kjarni 2	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01695	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 9, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01696	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 9, kjarni 2	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01697	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 10, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01698	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 10, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01699	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými B	NP-008:038A	Bor 10, kjarni 2	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01700	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Bor 11, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01701	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Bor 11, kjarni 2	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01702	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Bor 11, kjarni 3	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01703	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Bor 11, kjarni 3	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01704	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Bor 12, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01705	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Bor 12, kjarni 2	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01706	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Bor 12, kjarni 2	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01707	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Bor 13, kjarni 1	-	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01708	Stafren	Fremri-Fjöll	Norður-Þing	Norður Þingeyjarsýsla	24.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Bor 13, kjarni 2	-	SÓ

Tegund	Leyfisnúmer	Rannsóknarnúmer	Heiti myndar	Gerð	Rannsóknarnastaður	Sveitarfélag	Sýsla	Dagsetning	Svæði	Skurður / töft	Myndefni	Átt	Nafn
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01759	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Vestursnið	V	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01760	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Vestursnið	V	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01761	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Vestursnið	V	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01762	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	SV	SV	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01763	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	S	S	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01764	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	N	N	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01765	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	N	N	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01766	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	botn skurðar	niður	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01767	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	botn skurðar	niður	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01768	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	botn skurðar	niður	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01769	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	botn skurðar	niður	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01770	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	botn skurðar	niður	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01771	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Vestursnið	V	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01772	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Vestursnið	V	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01773	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Vestursnið	V	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01774	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	Vestursnið	V	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01775	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	frágangur skurðar	niður	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01776	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	frágangur skurðar	niður	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01777	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	frágangur skurðar	S	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01778	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	frágangur skurðar	S	SÓ
Vetvangsmynd	202006-0074	2020-30	DSC01779	Stafræn	Fremri-Fjöll	Norður-Bing	Norður Þingeyjarsýsla	26.8.2020	Rými D	NP-008:038A	frágangur skurðar	S	SÓ